

Toetame koos lapse heaolu ja kooliskäimist

Migs Reyes / Pexels

Kodu on lapse peamine kasvukeskkond. Iga hooldaja soovib oma lapsele head elu ja õpivõimalusi. Hooldaja toel ja aktiivsusel on lapse arengu ning kooliskäimise seisukohalt suur tähtsus.

Kodu ja kooli koostöö tugineb vastastikusele usaldusele ja avatusele. Hooldajana on teil kasulik teada, millised on teie õigused ja võimalused mõjutada oma lapse kooliskäimist ning kooli ja kodu vahelist koostööd. On tähtis, et jagaksime vastastikku mõtteid ja kogemusi ning toetaksime seeläbi last.

See lühijuhend on valminud hooldajate ja kooli töötajate koostöös. Loodame, et saate siit ideid, kuidas last toetada ja kooliga koostööd arendada. Koolimaailm muutub ja areneb, nii et olge uudishimulik ja esitage julgelt küsimusi, kui mõni asi mõtlema paneb.

Hooldajad ja kooli töötajad on lapsele tähtsaks eeskujuks, nii et on väga oluline, et meie koostöö sujuks ning areneks.

Soome põhikool

CDC / Pexels

Õpetus ja õppematerjalid

Põhikoolis õppimine on lapsele tasuta. Õppematerjalid (pliiatsid, vihikud, õpikud) saab laps koolist tasuta. Nende eest tuleb hästi hoolt kanda. Muu vajaliku, nt koolikoti ja spordiriided hangib pere ise.

Koolitoit

Laps saab koolis igal koolipäeval ühe tasuta sooja eine. Kool võtab arvesse, kui lapsel on allergiaid või ta on eridieedil. Eridieedi avalduse saate täita koolis.

Kindlustus

Iga laps on koolis õnnetuste suhtes kindlustatud. Kindlustus kehtib koolis, teel kooli ja koolist koju ning ekskursioonidel ja laagrites. Kindlustus ei kehti õpilase isikliku omandi suhtes.

Kooli ja koolist koju liikumine

Kui koolitee on pikk või laps vajab liikumispiirangu tõttu või muul põhjusel koolitransporti, on tal võimalik taotleda kas tasuta sõidu kaarti või taksosõitu.

Kool toetab lapse õppimist ja heaolu

Iga laps vajab õppimisel tuge ja koolis hoolitseme selle eest, et teie laps saaks just sellist õpi- ja kooliskäimistoetust, nagu tal on vaja.

Lapse tervis

Kui laps on haige, mis mõjutab tema igapäevast toimetulekut koolis, teatage sellest lapse õpetajale.

Kiusamine ja diskrimineerimine

Võrdõiguslikkus tähendab, et kõik inimesed on samaväärsed. Soome võrdõiguslikkuse seadus keelab inimeste diskrimineerimise vanuse, päritolu, kodakondsuse, keele, usu, tõekspidamiste, tervises seisundi või seksuaalse sättumuse alusel või muul isikuga seotud põhjusel.

Õpilasel on õigus turvalisele õpikeskkonnale. Kiusamine, vägivald, rassism ega muu häirimine pole koolis lubatud.

Kui teie laps kogeb kiusamist või diskrimineerimist, võtke kooliga ühendust, et saaksime sellesse sekkuda ja probleemi lahendada. Kui teie laps on osalenud kiusamises, on samuti oluline kooliga koostööd teha ja last asja käsitlemisel toetada.

Tugiõpe

Kui laps on jäänud ajutiselt õpingutes maha või vajab lühiajalist tuge, on tal õigus saada tugiõpet. Tugiõpet saab pakkuda ka pikema puudumise ajal.

Õpetaja pakub õpilasele tugiõpet, kuid seda võib paluda ka õpilane ise või tema hooldaja.

Kolmeastmeline toetus

Õpitakistuste ja -raskuste varane tuvastamine ja õige toe vajaduse määratlemine on lapse õppimise ja arengu seisukohalt väga tähtsad. Tugi võib olla ajutine või pikaajaline. Kooli mitmetest professionaalidest koosnev meeskond hindab lapse vajadusi ja arutab neid hooldajatega. Hooldaja arvamus on tähtis, mistõttu tehakse toe otsus koos hooldajatega.

Toetus on kolmeastmeline: üldine, tõhustatud ja eritoetus. See varieerub olenevalt vajadusest ja olukorrast. Eesmärk on toetada lapse õpingute edenemist ja parandada tema oskuste taset eesootavateks õpinguteks.

Etteõpe

Kui teie lapse soome/rootsi keele oskus ei ole veel põhikoolis õppimiseks piisav, võib ta osaleda etteõppes. Selleks on õigus 6–17-aastaselt õpilasel.

Etteõpe kestab ühe aasta. Sel ajal õpib laps soome/rootsi keelt ja tutvub Soome koolikorraldusega. Õpilasele koostatakse etteõppekava ehk õppeplaani.

Soome/rootsi keel teise keelena (S2)

Kui õpilase emakeel ei ole soome/rootsi/saami keel ja tema soome/rootsi keele oskus ei ole veel *soome/rootsi keele ja kirjanduse* õppimiseks piisav, pakutakse talle võimalust õppida *soome/rootsi keelt teise keelena (S2)*. Viimast saab õppida *soome/rootsi keele ja kirjanduse* asemel kas osaliselt või täielikult.

Õpetaja hindab õpilase õpivajadust ja korraldab kohtumise hooldajaga. Hooldaja teeb lõpliku otsuse, võttes arvesse õpetaja soovitusi ning lapse oskusi ja vajadusi. Kui lapse soome/rootsi keele oskus on paranenud ja tal on võimalik hakata õppima *soome/rootsi keelt ja kirjandust*,

korraldatakse uus kohtumine ning muudetakse eelmist otsust.

Katerina Holmes / Pexels

Oma emakeel ja usuõpetus

Põhikoolis on lapsel võimalik osaleda oma emakeele ja usuõpetuse tundides. Lisateavet saate lapse koolist.

Ujumisõpetus

Ujumine on tähtis oskus. See on kehalise kasvatusena ja õppekava osa. Ujumisõpetus toimub ujulas ja ujumisõpetajad on spordiameti teenistuses.

Lastega lähevad koolist kaasa nais- ja meesõpetaja, kes hoiavad õpilastel silma peal nii teel olles, riietusruumis kui ka ujumisõppe ajal. Õiged ujumisriided on valmistatud ujumisrõivaste kangast ja võib olla nii pikkade varrukate kui ka säärttega.

Kodu ja kooli koostöö

Hooldajana on teil õigus saada oma lapse kooliskäimise või sellega seotud võimalike raskuste kohta teavet. Kui teie laps vajab tuge ja talle kavandatakse erinevaid

tugiteenused, on teil õigus otsuse tegemisel osaleda. Kui tunnete, et teie soome keele oskusest ei piisa vestluses osalemiseks või selle mõistmiseks, saate kasutada lapse kooliskäimisega seonduvais asjus tõlgi abi. Tähtis on, et saaksime lapse kooliskäimisest ja heaolust vestelda ning neis asjus kokku leppida. Isegi kui teie laps oskab hästi soome keelt, ei ole tema osalemine oma asjade arutamisel tõlgi rollis soovitatav.

Tunniplaan

Hooldajal tasub tutvuda lapse tunniplaani ja veenduda, et lapsel oleksid kõik koolipäevaks vajalikud õppematerjalid kaasas. Näiteks kehalise kasvatuse tunnid võivad toimuda nii sise- kui ka välisoludes. Lapsed veedavad õues aega ka vahetundides, nii et hoolitsege selle eest, et teie lapsel oleksid kooli minnes kaasas ilmale vastavad riided.

Kodused ülesanded ja eksamid

Kodusel keskkonnal on lapse elus väga tähtis roll ja hooldaja peaks ergutama last koduseid ülesandeid tegema ning eksamiteks õppima. Kui teie teadmised või soome keele oskus ei võimalda last koduste ülesannete tegemisel aidata, uurige õpetajalt, kas koolis või elurajoonis on seatud sisse nt pikapäevärühmi.

Wilma kasutamine

Wilma kaudu saate õpetajalt teavet lapse koolipäeva sujumise ja puudumiste kohta. Wilma kaudu saadavad kooli töötajad tähtsaid teateid. Mõnel õpetajal ei ole otsetelefoni, mistõttu on tähtis harjutada end Wilmat kasutama. Wilma kaudu saate ka ise õpetajale või direktorile sõnumi saata. Wilma kasutamiseks saate küsida nõu ja abi koolist.

Gabby K / Pexels

Kohtumine õpetajaga

Õpetaja võib broneerida aja teiega kohtumiseks, et arutada lapse kooliskäimise ja õppimise ning käitumisega seonduva üle. Nende kohtumiste ajal võite teha lapse kohta tähelepanekuid ja väljendada oma muresid.

Lastevanemate koosolek

Lastevanemate koosolekuid korraldatakse kooliaasta kestel 1–2 korda ja need võivad olla kas kogu klassi või kooli koosolekud. Nende käigus teavitatakse tähtsatest ajakohastest asjadest ning pakutakse võimalust tutvuda teiste vanematega.

Klassikomitee

Hooldajad võivad asutada ühiselt klassikomitee, mis on mugav viis tutvuda oma lapse klassikaaslaste ja nende hooldajatega. Klassikomitee võib korraldada nr ühiseid ekskursioone, pidusid või

aruteluõhtuid. Osalemine on vabatahtlik.

Vanemate ühendus

Kõik hooldajad on teretunud vanemate ühendusse, sest igaühe oskused ja osavõtt on tähtsad. Ühendusse kuulub ka kooli esindaja. Vanemate ühendus korraldab kogu kooli lastele mitmesuguseid üritusi, ekskursioone, ringe, mängu ja aruteluõhtuid. Ühendus võib osaleda kooli tegevuse arendamisel ja pakkuda välja uusi viise, kuidas kodu ning kool saaksid koostööd teha.

Kooli juhtkond

Kooli juhtkond on osa kooli administratsioonist. Juhtkonda kuuluvad lisaks direktorile töötajate ja vanemate esindajad. Juhtkonna liikmed valitakse iga nelja aasta tagant. Juhtkonna ülesanded on kooli toetamine ja hea koostöö ning turvalise õpikeskkonna tagamine.

Kooli töötajad

Teie lapse koolis töötab mitme ala professionaale. Töötajate kontaktandmed leiab kooli kodulehelt.

Direktor

Direktor juhib ja suunab kooli õppe- ja kasvatustööd ning teeb selle üle järelevalvet. Tal on palju tööülesandeid, mille hulka kuuluvad mh administratiiv- ja majandusasjad. Direktor vastutab kogu kooli turvalisuse ja informeerimise eest.

Kampus Production / Pexels

Sekretär

Kooli sekretärit saate küsida Wilma kasutajatunnused. Lisaks tegeleb sekretär õpilaste koolitranspordi avalduste ning õpilasregistriga seotud toimingutega. Talle võite teatada, kui teie kontaktandmed muutuvad.

Õpetaja

Õpetaja kasvatab, õpetab ja juhendab õpilasi. Tema teavitab hooldajaid õpilast puudutavaist asjust. Õpetaja hindab õpilase edasijõudmist, osaleb kolmeastmelise toe kavandamisel ja korraldamisel ning teeb koostööd mitmesuguste professionaalidega. Klassijuhataja hoiab silma peal õpilaste puudumistel ja temal lasub põhivastutus kodu ning kooli koostöö eest.

Õpetaja abi

Õpetaja abi töötab klassis õpetaja paarilisena. Ta toetab lapse iseseisvat ja omaalgatuslikku tegevust ning arengut. Põhivastutus õppetöö eest lasub õpetajal.

Mitmekeelne juhendaja

Mitmekeelne juhendaja annab hooldajatele teavet kooli tegutsemisviiside kohta ja aitab hooldajatel ning koolil üksteist mõista. Mitmekeelne juhendaja toetab kodu ja kooli koostööd ning kogu pere heaolu ja kodunemist. Praegu pakuvad Helsingi linna mitmekeelsed juhendajad oma teenust soome, inglise, araabia, somaali ja vene keeles.

Koolijuhendaja

Koolijuhendaja osaleb õpilase igapäevaelus, toetab tema kooliskäimist ja heaolu ning korraldab erinevaid tegevusi.

Koolijuhendaja toetab kooli kollektiivsust nt rühmade moodustamise, tülide lahendamise, vahetundide sisustamise ja ringitöö kaudu. Ta teeb koostööd õpetajate, kasvatusabi töötajate ja vanematega.

Kasvatusabi pere toena

Kui teie lapsel või perel on raskusi või muresid, mis mõjutavad lapse kooliskäimist ja heaolu, võite pöörduda lisaks õpetajale ka kasvatusabi töötajate poole. Need on kooli sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog ja kooliõde.

Sotsiaalpedagoog on sotsiaaltöö asjatundja, kes pakub abi, kui lapsel on kooliskäimise või sõbrasuhetega raskusi või kui tema elus leiab aset kooliskäimist ja heaolu mõjutavaid muutusi. Kui teie pere vajab tuge või soovite sel teemal vestelda, võite pöörduda sotsiaalpedagoogi poole. Vajaduse korral teeb sotsiaalpedagoog koostööd piirkonna sotsiaalhoolekande, perenõuandla ja koolitervishoiu spetsialistidega.

Koolipsühholoog aitab õpilast õpiraskuste, tundeelu arengu probleemide või pere kriisiolukorra ajal. Ta koostab hinnanguid, konsulteerib hooldajate ja kooli töötajatega ning annab nõu. Koolipsühholoog osaleb sageli lapsele tugiteenuste kavandamisel.

Kooliõde Koolitervishoiu

eesmärk on tagada õpilase tervislik kasv ja areng ning toetada tema kooliskäimise võimet. Õpilane saab tervisenõustamist ja teda suunatakse vajalikele eriuuringutele.

Kooliväline tugi

Vahel juhtub elus asju, mis mõjutavad pere igapäevaelu. Sel juhul võivad laps ja/või hooldajad vajada koolivälist tuge. Helsingi linna leht „Perheen tuki“ (Pere tugi) jagab hulgaliselt teavet lastega peredele mõeldud teenuste kohta: <http://www.hel.fi/perheentuki>

Lastega perede sotsiaaljuhendamine

on 0–16-aastaste lastega peredele pakutav tugi, juhendamine ja nõustamine eri elusituatsioonides. Sotsiaaljuhendaja kohtub perega põhiliselt nende kodus. Teenust saab taotleda *lastega perede sotsiaalnõustamistelefonil* 09 3101 5454 (E–R kl 9–12) või klõpsates nupul „*Tarvitsen apua*“ (*Vajan abi*), mille leiате mh aadressilt hel.fi/perheentuki.

Lastega perede sotsiaaljuhendaja poole võite pöörduda, kui

- soovite vestelda vanemluse või laste eest hoolitsemise ja nende kasvatamisega seotud asjust (nt lapse uni, päevarežiim, trotsiiga või piiride seadmine);
- soovite tuge elus aset leidnud ootamatu muutuse, nt vanemate lahutuse või pereliikme haigestumise korral;
- vajate teavet piirkonna teenuste kohta ja nende juurde suunamist;

Helsinki

- vajate tuge ja nõu praktiliste asjade ajamisel.

Teenus on perele tasuta.

Lastega perede teenusevajaduse hindamine ja tugi

Teenus põhineb sotsiaalhoolekandeseadusel ja on mõeldud Helsingi lastele ning peredele, kelle eluolu on väga raske ja kes vajavad abi, milleks ei piisa põhiteenustest ega varase toe teenustest. Teenuse raames hinnatakse lapse ja pere ning mitme ala professionaalide koostöös põhiteenuste, eritoe teenuste ja lastekaitseteenuste vajadust.

Pereliikmetega kohtutakse koos ja eraldi 1–5 korda kuni kolme kuu jooksul, mil peret juhendatakse ja nõustatakse ning neile pakutakse tuge ja abi. Koostööd tehakse ka lapse ja pere olukorda tundvate ning muude oma ala spetsialistidega. Koormust võivad lisada mh lapse kasvatuses seotud probleemid, lapse sümptomaatika, vanemate kurnatus, pere suhtlusprobleemid, uimastitarvitamine, vaimse tervise häired ja muud argielu mured.

Klient võib teenusevajaduse hindamise ja toe piirkondliku töörühmaga ise ühendust võtta, sama võib teha lapse ja pere olukorra pärast muret tundev töötaja. Teenus on perele tasuta.

Pexels

Lastekaitseavaldus ja sotsiaalhoolekandeseaduse järgne pöördumine

Lastekaitseavalduse võib teha iga inimene, kes tunneb muret oma või lähiümbruses kasvava lapse heaolu pärast. Avalduse võib esitada ka anonüümselt. Kui kooli töötajad märkavad või saavad teada asju, mille tõttu tuleks selgitada välja, kas pere vajab lastekaitseteenuseid, on nad seaduse järgi kohustatud tegema lastekaitseavalduse.

Lastega pere teenusevajaduse hindamise käigus ja toetamisel käsitletakse lastekaitseavaldusi korraldatakse sotsiaalhoolekandeseaduse kohane pöördumine seitsme päeva jooksul pärast avalduse laekumist. Avalduse käsitlemise tulemusel võidakse ka tõdeda, et asi ei vaja uurimist.

Teenusevajaduse hindamine tehakse kolme kuu jooksul pärast teabe või avalduse laekumist. Ühtlasi hinnatakse võimalikku lastekaitseteenuste vajadust. Teenusevajaduse hindamise käigus ja lastekaitseteenuste vajaduse väljaselgitamisel ei ole laps veel lastekaitse klient.

Helsinki

Helsingi linna teenused ja „Suomi tutuksi“ (Soomega tuttavaks) eri keeltes

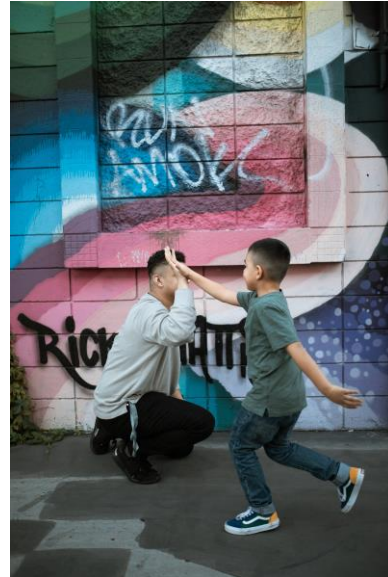
Kui vajate oma piirkonna või linna sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kohta lisateavet, võite pöörduda kooli poole. Püüame probleemsetes olukordades abiks olla, suunates teid edasi piirkonna või linna teenuste juurde.

Helsingi linna teenused

Teenustega saate tutvuda ise Helsingi linna lehel www.hel.fi. Teenuste teave on kättesaadav soome, rootsi ja inglise keeles.

InfoFinland

Elust Soomes ja siinsest teenuste süsteemist saate lisateavet aadressil www.infofinland.fi. Teave on saadaval soome, rootsi, inglise, vene, eesti, prantsuse, somaali, hispaania, türgi, hiina, pärsia ja araabia keeles.

RODNAE Productions / Pexels

Juhend on valminud programmi „Mukana“ (Kaasas), Keinutie alamastme kooli töötajate, õpilaste ja vanemate koostöös. Aitäh kõigile tubli töö ja ladusa koostöö eest!